

เรื่อง "ฮีทสโตรก" อันตรายที่สามารถป้องกันได้

ที่มา <https://www.napachon.go.th/project-detail?hd=24&id=3659>

บทความสุขภาพ

ประจำเดือน มีนาคม 2567
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

สวัสดีค่ะ งานเผยแพร่ข้อมูลทาง ขอเสนอบทความเรื่อง

“ฮีทสโตรก” อันตรายที่สามารถป้องกันได้

จากสภาพอากาศที่ร้อนจัดของประเทศไทยในช่วงนี้ ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพตามมาโดยเฉพาะโรคฮีทสโตรก (Heat Stroke) หรือโรคลมแดด ซึ่งโรคนี้เกิดได้ทุกระดับอายุ และมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

ผู้ที่มีความเสี่ยงจะเกิด “โรคฮีทสโตรก”

บุคคลที่มีความเสี่ยง ได้แก่ ผู้สูงอายุ เด็ก ผู้ที่อ่อนแอ ผู้ที่ดื่มเหล้าจัด ผู้ที่ทำงานในสภาพอากาศที่ร้อนชื้น และผู้ที่อยู่ในโรคเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ รวมถึงนักกีฬา และทหารที่เข้าร่วมการฝึก โดยไม่มีการเตรียมสภาพร่างกายให้พร้อมที่จะเผชิญกับสภาพอากาศที่ร้อนจัด

สัญญาณสำคัญของโรคฮีทสโตรก คือ ไม่มีเหงื่อออก แม้จะอากาศร้อน ตัวร้อนจัดขึ้นเรื่อยๆ รู้สึกกระหายน้ำมาก วิงเวียน ปวดศีรษะ มึนงง คลื่นไส้ หายใจเร็ว อาเจียน ซึ่งต่างจากการเจ็บป่วยจากสาเหตุอื่นๆ ไป ที่จะมีเหงื่อออกด้วย หากเกิดอาการดังกล่าวจะต้องหยุดพักทันที

อาการของโรค

เกิดจากการที่ร่างกายได้รับความร้อนมากเกินไป จนทำให้ความชื้นในร่างกายลดลงกว่า 40 องศาเซลเซียส อาการเบื้องต้น คือ **เมื่อยล้า อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ หมดสติ** ระยะถัดมาอุณหภูมิในร่างกายสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว **อุณหภูมิจะปิดจนไม่สามารถระเหยเหงื่อได้** บางรายอาจถึงขั้นชักกระตุกและ **หมดสติ** มีไข้สูง ตัวร้อนมาก ซึ่งส่งผลต่อระบบไหลเวียนโลหิตและระบบสมอง ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและทันเวลา อาจทำให้หัวใจหยุดเต้นและถึงแก่ชีวิตได้

การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

ควรปฐมพยาบาลเบื้องต้นโดย การนำตัวเข้ามาในที่ร่ม จากนั้นใช้ผ้าชุบน้ำเย็นหรือน้ำเย็นเช็ดตามตัว คลายเสื้อผ้าให้หลวม แล้วใช้ผ้าชุบน้ำเย็นเช็ดตามตัว และศีรษะ ร่วมกับการใช้พัดลมเป่าระบายความร้อน เพื่อลดอุณหภูมิในร่างกายให้ลดต่ำลงโดยเร็วที่สุด หากยังไม่ฟื้นต้องรีบนำตัวส่งโรงพยาบาล

วิธีการป้องกันโรคลมแดด

หากเริ่มรู้สึกร้อนมากๆ คือหลีกเลี่ยงกิจกรรมนั้น เพื่อทำให้ร่างกายเย็นลง ด้วยการเปิดพัดลม สัมผัสเย็น ใช้ผ้าเย็นเช็ดหน้า เช็ดตัว เพื่อเป็นการระบายความร้อนออกจากร่างกาย ที่สำคัญควรจิบน้ำบ่อยๆ และไม่รู้สึกกระหายก็ดื่มนอกจากนี้ ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพราะจะทำให้ร่างกายมีอุณหภูมิสูงขึ้น ส่วนเด็กเล็กและคนชราควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ควรจัดให้อยู่ในสิ่งที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี

ที่มาของข้อมูล : พท. เจ้าหน้าที่กองชุมชนและสุขภาพตำบลวังใหม่สุภาพดา
เรียบเรียงโดย : นางสาวนศนิงห์ ปิณฑุณ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
ทีมไทย : นางสาวปาริชาติ โพธิ์ พนักงานเจ้าหน้าที่

คำถามที่ ๑ แบบเลือกตอบ

จากบทความสุขภาพ "ฮีทสโตรก" อันตรายที่สามารถป้องกันได้” โรคฮีทสโตรกเป็นโรคที่เกิดจากการที่ร่างกายได้รับความร้อนในร่างกายอุณหภูมิสูงกว่าเท่าไร

๑. สูงกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส
๒. สูงกว่า ๕๐ องศาเซลเซียส
๓. สูงกว่า ๔๐ องศาเซลเซียส
๔. สูงกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

เฉลย/แนวคำตอบ

คำตอบที่ : ๓. สูงกว่า ๔๐ องศาเซลเซียส

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๒ แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

จากบทความสุขภาพ"ฮีทสโตรก" อันตรายที่สามารถป้องกันได้” โปรดพิจารณาข้อความด้านล่างต่อไปนี้
ว่า ข้อความใดเป็นข้อความสนับสนุน หรือ ขัดแย้ง

บทความ/รายการ	สนับสนุน	ขัดแย้ง
๑. อาการฮีทสโตรกเบื้องต้น คือ เมื่อยล้า อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ หน้ามืด		
๒. สัญญาณสำคัญของโรคฮีทสโตรกคือ ไม่มีเหงื่อออก แม้จะอากาศร้อน ตัวร้อนจัดขึ้นเรื่อยๆ		
๓. บุคคลที่มีความเสี่ยงว่าจะเกิดโรคฮีทสโตรก ได้แก่ ผู้สูงอายุ เด็ก ผู้ที่อดนอน ผู้ที่ดื่มเหล้าจัด ผู้ที่ทำงานในสภาพอากาศที่ร้อนชื้น และผู้ที่เป็นโรคเรื้อรัง		
๔. เมื่อเจอผู้ประสบเหตุเป็นลมกลางแดด ควรปฐมพยาบาลเบื้องต้นโดย การนำตัวเข้ามาในที่ร่ม		

เฉลย/แนวคำตอบ

คำตอบ : สนับสนุน,ขัดแย้ง,ขัดแย้ง,ขัดแย้ง

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๓ แบบเติมคำตอบแบบปิด

จากบทความสุขภาพ"อีทสโตรก" อันตรายที่สามารถป้องกันได้" ส่งผลต่อระบบไหลเวียนโลหิตและระบบสมอง ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและทันเวลา อาจเกิดเหตุการณ์ใด

เฉลย/แนวคำตอบ

คำตอบ : ทำให้หัวใจหยุดเต้นและถึงแก่ชีวิตได้

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๔ แบบเติมคำตอบแบบเปิด

จากบทความสุขภาพ"อีทสโตรก" อันตรายที่สามารถป้องกันได้"การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เมื่อเจอผู้ประสบเหตุเป็นลมกลางแดด ควรปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างไร

เฉลย/แนวคำตอบ

คำตอบ

๑. การนำตัวเข้ามาในที่ร่ม จากนั้นให้ผู้ป่วยนอนราบ ยกเท้าสูงทั้งสองข้าง คลายเสื้อผ้าให้หลวม
๒. ใช้ผ้าชุบน้ำเย็นเช็ดตามตัวและศีรษะ ร่วมกับการใช้พัดลมเป่าระบายความร้อน เพื่อลดอุณหภูมิร่างกาย
๓. หากยังไม่ฟื้น ต้องรีบนำตัวส่งโรงพยาบาล

กระบวนการอ่าน: การวิเคราะห์

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเติมคำตอบแบบเปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ ๕ แบบเติมคำตอบแบบอิสระ

จากบทความสุขภาพ"ฮีทสโตรก" อันตรายที่สามารถป้องกันได้” วิธีการป้องกันโรคลมแดด "ฮีทสโตรก”
อย่างไร

เฉลย/แนวคำตอบ

คำตอบ

๑. ทำกิจกรรมหรือทำงานกลางแจ้งนานๆ ให้เลี่ยงออกจากพื้นที่ โดยต้องพักจากกิจกรรมนั้น
๒. ทำให้ร่างกายเย็นลง ด้วยการเปิดพัดลม ตื่นน้ำเย็น ใช้ผ้าเย็นเช็ดหน้า เช็ดตัว
๓. ระบายความร้อนออกจากร่างกาย ที่สำคัญควรจิบน้ำบ่อยๆ

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบอิสระ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท ๑.๑, ม. ๑/๒: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน